

Nadveren gør konfirmander til åndfirmander

Af Lena Kjems, præst og lektor ved FUV

Oftentimes når vi som konfirmandundervisere ikke ordentligt rundt om Helligånden, dels fordi konfirmationen finder sted før pinse, dels fordi ånd er en lidt »fluffy« størrelse. Jeg har derfor de senere år prøvet at gå mere sakramentalt og liturgisk stramt til værks: Konfirmanderne og jeg indleder vores samvær med altergang hver gang.

Do it, don't tell it

Ånden når vi omkring i den måde, jeg hver gang vinkler nadverindledningen lidt forskelligt på, alt efter hvor vi er henne i kirkeåret. Da vi begynder med konfirmationsforberedelsen en tredjedel inde i trinitatistiden, og dermed kommer ind

midt i fortællingen om Gud og mennesker, er det på sin plads at understrege den første gang, at den treenige Gud både virker i skabelsen, i historien og i mellem menneskelige relationer. Selvom det er august, giver det derfor mening at begynde med at synge DDS 74 »Vær velkommen Herrens år«. En anden fordel ved en sakramental tilgang til Ånden er, at fortællingen om Gud og os så fortælles indefra, så at sige: Den Guds ånd, de i deres dåb har fået del i, styrkes og fornyes i nadveren.

»Giver man konfirmanderne mulighed for den liturgiske dannelse, der ligger i, som det naturligste i verden, at gå til alters, giver man dem tilsvarende

*de mulighed for at erfare og mærke
Guds ånd, uden at de behøver at
vende vrangen ud på sig selv over for
præst eller de øvrige konfirmander.»*

Nadveren er en øjenåbner

Man kan derfor også med fordel indledningsvis, og gentagne gange i løbet af forberedelsen, fortælle om vandringerne til Emmaus: Om de to disciple, der modløse og uforstående går og snakker med hinanden om, hvad der er sket de seneste dage, det, at Jesus er korsfæstet, og hvad skal der nu blive af dem? Den Opstandne slutter sig til dem, men de genkender ham ikke. De fortæller om deres forventninger, og han udlægger skriften for dem. Men det er først, da de spiser sammen, og han velsigner brødet, at det, der er sket, giver mening. Selvom det ikke er noget, der kan ses, så kan det rigtignok mærkes i den måde, deres hjerter brænder på. Giver man konfirmanderne mulighed for den liturgiske dannelse, der ligger i, som det naturligste i verden, at gå til alters, giver man dem tilsvarende mulighed for at erfare og mærke Guds ånd, uden at de behøver at vende vrangen ud på sig selv over for præst eller de øvrige konfirmander. I den liturgiske gestaltning af dele af samværet med konfirmanderne ligger der en stor aflastning for dem. Liturgi skal man jo ikke gøre rede for eller stå til ansvar for. Sat på spidsen: Man skal gå til alters, fordi det siger Gud, man skal (tag dette og spis det osv).

I begyndelsen var æblet

I Con Dios elevbogen er der på den første side et billede af et æble, der er skåret over på den »forkerte« led. Hensigten er angiveligt at få konfirmander til at forundres over, at verden kan ses på andre måder. Hvis man nu sætter barren lidt højere, kan æblet bruges til at anskueliggøre den treenige Gud: Gud Fader er skrællen, som omslutter hele æblet, Gud søn er æblekødet, og Gud Helligånd er kernerne. Et billede på den del af Åndens mangfoldige virke, der angår »Åndens frugter«. »Jeg tror, Helligånden er en kraft, der springer fra hjerte til hjerte og gør mennesker glade«. Med de ord afslører en konfirmand sig som en habil helligåndsteolog og medforkynder. For det første regnes medmennesket med i

Helligåndens ligning. For det andet formuleres troen som en hjertesag. For det tredje handler det om den glæde, der kommer til én udefra. Har man fattet det, kan man også begribe, at trinitatistidens tekster handler om, at vi skal give det videre for intet, vi selv har fået for intet. Vi skal lade os mærke af Guds ånd til bedste for hinanden.

»Mødet med Gud sender os ud i verden for at møde mennesker i samme ånd.«

Eksempel på nadverindledning til trinitatistiden: Genfortæl ganske kort lignelsen om den fortabte søn, understreg, at det er et billede på Guds omsorg for mennesker. Genfortæl også ganske kort lignelsen om den barmhjertige samaritaner som billede på den omsorg, mennesker kan og skal drage over for mennesker. Igen er omkvædet: det vi har fået for intet, skal vi give videre for intet. Man kan vælge at lade den første lignelse ledsage af en bevægelse oppe fra og ned og den anden lignelse ledsage af en bevægelse fra højre til venstre. Det danner tilsammen et kors, og pointen er, at nadverens kraftfelt er i midten af korset, hvor linjerne mødes: Mødet med Gud sender os ud i verden for at møde mennesker i samme ånd.

Man bør i øvrigt afstå fra en alt for grundig forklaring og sammenkædning mellem nadverindledning og sakramental praksis i respekt for, at konfirmander også selv har ret til at være medfortolkere både på Guds fortællinger og fortællingen om Gud.

En sidegevinst ved at gøre konfirmanderne fortrolige med altergang er, at de tider, hvor de gjorde sig negativt bemærket ved altergang i højmesse, er forbi. Det er jo bare noget, man gør, fordi det siger Gud, man skal.

Link: Lena Kjems: Homiletiske udfordringer og muligheder I konfirmationsgudstjenesten: <https://www.eksistensen.dk/kritisk-forum-nr-127.html>